

Початкова школа i сучасність

№3 листопад
2014

Новорічні санчата
Виховна година, 1 клас

ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 86516

**Урок узагальнення
i систематизації знань з читання**
Читання, 2 клас

**Йде Святий Миколай,
ти скоріш його стрічай!**
Виховна година, 2 клас

Традиції святкування Нового року
Виховний захід, 2 клас

**Раз добром налите серце –
вік не прохолоне**
Читання, 3 клас

Океани Землі
Інтегрований урок-подорож
з природознавства i географії, 4 клас

Йде Святий Миколай, ти скоріш його стрічай!

Виховна година для учнів 2 класу

Л. ШКАРБАН, старший викладач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ;

Т. КОТ, студентка III курсу Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ

Мета: розширити знання учнів про традиції святкування Святого Миколая; розвивати образну уяву; збагачувати словниковий запас; формувати осмислене ставлення до загальнолюдських цінностей; виховувати почуття любові до традицій рідного краю, віру в силу добра, прагнення до самовдосконалення.

Обладнання: образ Святого Миколая, дерево добра, малюнки із зображенням зимових прикмет.

Хід уроку

I. Організаційна частина.

Учитель. Діти, сьогодні ми з вами будемо учасниками заходу, який присвячений одному з найулюблених свят і дорослих, і особливо дітей. Я сподіваюсь, що вам буде цікаво і весело.

Вступна бесіда.

Учитель. Діти, скажіть, яка зараз пора року? Чи подобається вам зима? Які зимові свята ви знаєте?

Відповіді дітей (День Збройних Сил України (6 грудня), Катерини, Андрія, Миколи, Новий рік, Різдво Христове, День Святого Валентина, Сави, Варвари, Водохрещі, Стрітення, тощо.)

II. Виклад основного матеріалу.

Учитель. Кожне свято по-особливому цікаве, проте ми зупинимось лише на святкуванні Святого Миколая.

1. Евристична бесіда.

Діти, а чи знаєте ви коли ми зустрічаємо Святого Миколая? (Відповідь учнів.)

– Що ви знаєте про це свято?

– А чому на нього чекають діти?

– Кому з вас Святий Миколай залишав подарунки під подушкою? (Відповідь учнів.)

2. Бесіда про Святого Миколая.

Учитель. Кожного року українці святкують два свята Миколая. Перше – 22 травня, а друге – 19 грудня. Свято Миколая, особливо зимового, святкують урочисто, запрошуують гостей. Святого Миколая люди люблять, бо він захисник усіх бідних і знедолених. Народ про святого Миколая склав багато легенд і переказів у яких розповідається про те, як він боронить людей від стихійного лиха, особливо на воді. Всі рибалки мали в своїх куренях образ святого Миколая і брали його з собою виходячи в море на промисел, тому, що Святий Миколай, другий піс-

ля Бога – заступник людей відусіх проблем та негараздів. Відомо, що все життя він ніс людям Добро і Милосердя. Найбільше його люблять і шанують діти. Для них він почесний охоронець і завжди до них приходить з подарунками. Легенда оповідає, що у дитинстві, а ріс Миколай у заможній родині, горнувшись хлопчик до бідних, нужденних, скривдженіх, голодних та скалічених. Він змалку щиро молився і просив у Господа справедливості, миру, добра, прощення і милосердя. Вдачею він був тихий, незlostий, приходив на допомогу бідним знедоленим людям у найскрутніші хвилини життя несподівано і завжди так, аби його ніхто не бачив. Робив добро, не чекаючи на подяку і славу, і тому його ще за життя називали «батьком сиріт, вдів і бідних». Після смерті батьків продав маєток і роздав гроші бідним, а сам став священиком. Своїми молитвами зцілював недужих, сліпих і скалічених. Він також втихомирював море, бурю, гасив пожежі, охороняв від напастей, був покровителем тих хто подорожує, а також усіх тварин – диких і свійських. Святий Миколай всім серцем любив дітей і кожному хотів подарувати бодай крапельку своєї любові.

3. Казка про Святого Миколая.

Учитель (читає казку). Сьогодні я зустріла маленьке дівчатко, яке усміхнулося і подивилося на мене зі старенького фото мого альбому. Дівчинка мовччи дала мені конвертик і зникла у сяйві дорослих очей, загубилася у спогадах про дитяче щастя. Все навколо затихло і тільки конвертик гомонів словами: «Для Миколая. Передайте, будь ласка».

Сніг йшов... Звичайний, білий, зимовий сніг майстерно виписував танцювальне «па» під музику заметлі. Сніжинки лягали на мої плечі, на волосся... і за кілька хвилин

я сама стала сніжинкою, тільки трошки більшою за всіх. Але і на стільки маленькою, аби вітер зміг відірвати мене від землі та понести високо-високо... Тоді я ще не знала, що опинюся у Сніговій країні – там, де народжуються сніжинки. Я кружляла у вихорі – губилася в щасті... І нарешті, стомилася... стомилася бути щасливою, бо зрозуміла, що я не єдина, а одна... зовсім одна. Сиділа собі на краєчку Землі і дивилася, як поодиноко падають зірки. Кажуть, коли падають зорі треба загадувати бажання. Я загадувала, дуже часто і так широко, так широко... але воно не збулося, тому я вирішила прийти до тебе на навчання, аби ти навчив мене здійснювати мрії чужих.

– Але навіщо тобі здійснювати мрії чужих? Аби збулося мое бажання, яке загадувала кожен раз, коли падала зірка.

– Чого ти хочеш?

– Я хочу бути Єдиною.

– Але Любов може бути тільки Одна. І напевно, ти знаєш, якщо станеш Єдиною, то вже ніколи не будеш Однією.

– Так, знаю.

– Ти не мусиш йти до мене. Могла б, як усі дітки, почистити чобітки і покласти на вікно.

– Ні. Дідуся, я мала саме прийти до тебе, аби повернутися до них Подарунком в чобітках.

4. Читання віршів дітьми.

«Святий Миколай»

Нічка зорі розсипає,
Тихо-тихо сніг лягає,
Він до кожного віконця
Диво-дивне наближає.
І Андрійко, і Марійка
Кожен з них чудес чекає,
Бо готуються зустріти
Час Святого Миколая.
Знають діти: Миколай
Добрих, чесних поважає,
Гарним дітям у панчішку
Він дарунок укладає.
Хто не слухав – тому різку
Під подушкою ладнає.

Н. Яременко

***

Ще ніхто його не бачив,
Та у ліжечка дитячі
Він кладе під подушки
Подарунки і книжки.
Хочу я побачить чудо
І сьогодні спать не буду.
Довго-довго я не спав:
Все чекав, чекав, чекав...
Починаю вже дрімати...
Миколай зайшов в кімнату,
Він схилився наді мною
І лоскоче бородою.
Щось тихесенько шепоче.
Хочу я відкрити очі,
Та не можу, мабуть, сплю.
Миколая я люблю!

В. Паронова

5. Гра «З якої це казки?».

Учитель. А тепер я пропоную вам трохи погратися.

Гра «З якої це казки?»

Він звірят усіх лікує,
Від халепи їх рятує,
І зайчат, і мавпенят,
Бегемотів і тигрят,
Вилікує він за мить
Все, що в звірів заболить,
Наш добрий лікар... (Айболить.)

Учитель. Діти, про кого йде мова? Яку добру справу виконував лікар Айболить? (Відповіді дітей.)

Сидить півник на печі,
Їсть смачненькі калачі,
Тут лисичка прибігає,
Півника мерщій хапає.
Біжить котик рятувати.
В лиса півника забрати. (Котик і Півник.)

Учитель. Хто і яке добре діло виконав у цій казці? (Відповіді учнів.)

Вигнав дід козу із хати,
Тай пішла вона блукати,
В зайця хату відібрала.
Всі козу ту виганяли.
Рак козуню ушигнув –
Зайцю хатку повернув. (Коза-дереза.)

Учитель. Хто допоміг зайчику повернути свою хатину? Яким він був? (Відповідь учнів.)

Виріс цей хлопчина
З маленької деревини.
У печі зміючку спік,
Сам на дерево утік.
Його гусятко врятувало –
На крилечка свої узяло.
Принесло до тата й мами,

МЕТОДИЧНИЙ АРСЕНАЛ УЧИТЕЛЯ

Частувалось пирогами. (Івасик-Телесик.)

Учитель. Хто в цій казці зробив добрий вчинок?
(Відповідь учнів.)

6. Робота в групах «Дерево Добра».

Учитель. Дві групи одержують конверти з листочками на яких написані слова:

1 група: Чесність, Злість, Грубість, Повага, Зло.

2 група: Ненависть, Милосердя, Любов, Байдужість, Боягутство.

Діти, прикрасимо наше дерево Добра. Ваше завдання врати із запропонованих тільки ті, з якими б вам хотілось зустрітися в своєму житті.

На дереві: Чесність, Повага, Милосердя, Любов.

7. Робота над прислів'ями.

Учитель. Діти, подумайте і скажіть, як ви розумієте прислів'я:

– До Миколи нема зими ніколи.

– Миколай бордою трусить – дорогу стелить.

– До Миколи та й ніколи (про тих, хто не відає борги).

8. Народні прикмети (читання).

– Як на Миколая впаде великий іній – на гарний врожай хліба.

– Як на Миколая піде дощ, то врожай на озимину.

– Якщо на Миколая буде мороз, то на добре хліба та городину.

III. Підсумок заходу.

Учитель. Отже, ми з вами говорили про святкування Святого Миколая. Ви добре впоралися зі всіма завданнями, тому, що були уважними. Діти, будьте добрими, щирими, слухняними, наслідуйте Святого Миколая творчі тільки добре справи! Дбайте добро і ласку та іншим давайте!

Сказав Мудрець:

– Живи, добро звершай!

Та нагород за це не вимагай!

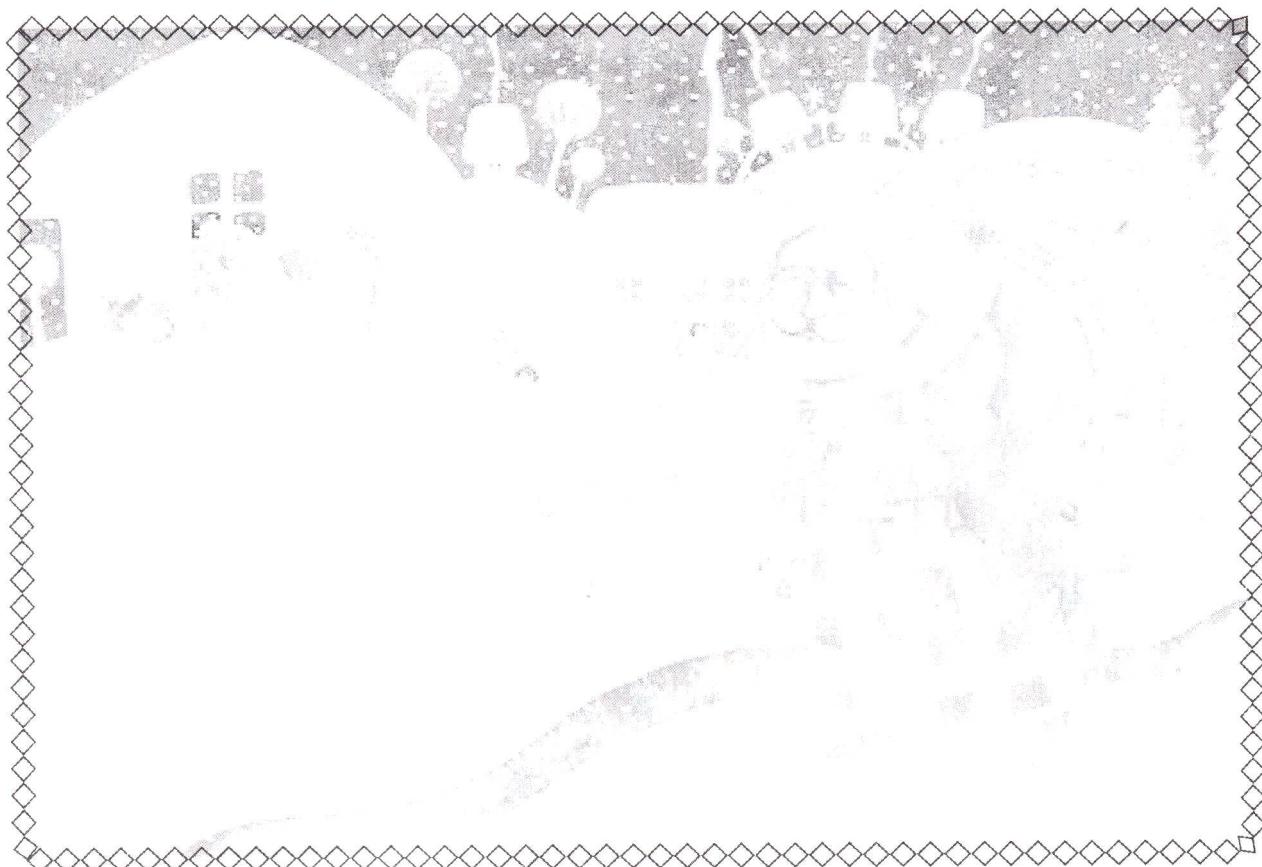
Лише в добро і вищу правду віра

Людину відрізна від мавпи і від звіра.

Хай оживає істина стара –

Людина починається з добра.

Л. Забашта

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ВИДАВНИЦТВО «БІЛИЙ ТИГР»

Директор

Роман ЯРОШЕНКО,
кандидат філологічних наук, доцент

Над номером працювали:

Відповідальний редактор – Катерина ЯРОПОВЕЦЬКА
Літературний редактор – Наталія ВЛАСЕНКО
Художній редактор – Тетяна ЗАПОРОЖЕЦЬ
Коректор – Анастасія ІВАНОВА

Матеріали для публікації
просимо надсилати на електронну пошту:
po-press@ukr.net

За опубліковані матеріали (фактичність і точність цитування, оригінальність твору та ін.) несе відповідальність ЛИШЕ автор. Редакція залишає за собою право редагувати та скороочувати прийняті до друку матеріали.

У випадку використання матеріалів посилання на журнал є ОБОВ'ЯЗКОВИМ.

© Усі права захищено. Жодні частини, елементи, ідея, композиційний підхід цього видання не можуть бути скопійованими чи відтвореними в будь-якій формі та будь-якими засобами – ні електронними, ні фотомеханічними, у тому числі й ксерокопіюванням, записом або комп'ютерним архівуванням, без письмового дозволу видавця.

© «Початкова школа і сучасність», 2014
© «Видавництво «Білий Тигр», 2014

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
КВ № 20888-10688Р від 22.08.2014 р.

Підписано до друку 03.11.2014 р.
Формат 60 x 84 1/8.
Папір офсетний. Друк різограф.
Умов. друк. арк. 5,58. Обл.-вид. арк. 6,6.
Тираж 200 прим.

Юридична адреса редакції журналу:
02094, м. Київ,
вул. Червоногвардійська, 12, офіс 177.
Фактична адреса редакції журналу:
04209, м. Київ,
вул. Героїв Дніпра, 31-Б.
Тел.: (044) 451-61-42.
E-mail: po-press@ukr.net

Видруковано у СПД «Сидоренко О. Я.»
01103, Україна, м. Київ,
вул. Вишняківська 7-Б, оф. 448.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи серії В02 № 258 920
від 24.12.2001 р.

Державний комітет зв'язку та інформації України ф. СП-1

ДОСТАВНА КАРТКА - ДОРУЧЕННЯ

ПВ	місце	літер.
На <u>газету</u> <u>журнал</u>		86516

«Початкова школа і сучасність»
наименування видання

Вартість	передплата		кількість комплектів	
	переадресування			

на 201_ рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

поштовий індекс: _____ місто: _____
село: _____ області: _____
район: _____ вулиця: _____
код вулиці: буд. корп. кв.
буд. _____ корп. _____ кв. _____
прізвище, ініціали: _____

УВАГА! *КОНКУРС!*

У видавництві «Білий Тигр» двічі на рік проводиться конкурс **«УЧИТЕЛЬ РОКУ – 2014» і «УЧИТЕЛЬ РОКУ – 2015»** за версією журналу «Українське слово і сучасність» у наступних номінаціях:

- «За кращу розробку уроку»
- «За кращу розробку нестандартного уроку»
- «За кращу розробку сценарію виховного заходу»
- «За кращу розробку системи тестових завдань»
- «За кращу розробку системи завдань для контрольної перевірки знань»
- «За краще написання наукової статті»

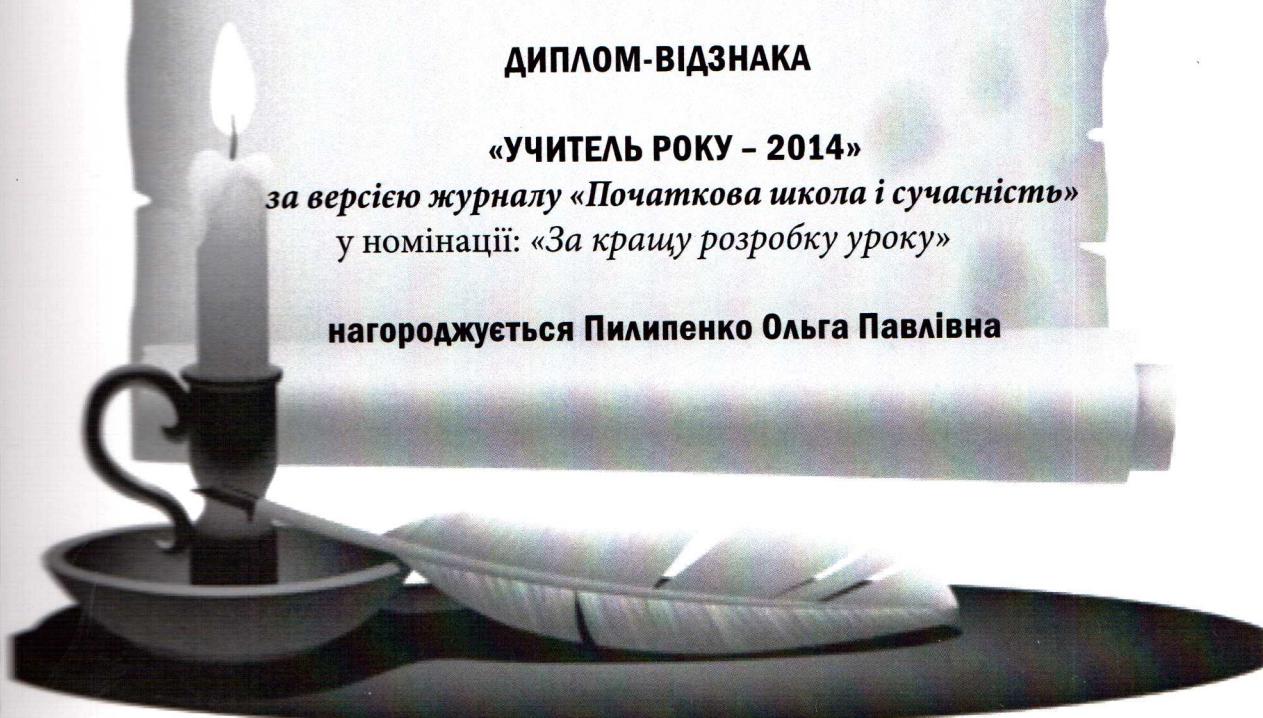
Переможцям конкурсу буде вручено ДИПЛОМ-ВІДЗНАКА, а також буде опубліковано в журналі фото переможця з дипломом на всю Україну!

Зразок

ДИПЛОМ-ВІДЗНАКА

«УЧИТЕЛЬ РОКУ – 2014»
за версією журналу «Початкова школа і сучасність»
у номінації: «За кращу розробку уроку»

нагороджується Пилипенко Ольга Павлівна

ВИДАВНИЦТВО
«БІЛИЙ ТИГР»

po-press@ukr.net

www.white-tiger.com.ua